

1 Timoti

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 35 pöta ök won sëën Poolök pep epwer Timoti pimëen retëng äa. Timoti pöp, pim elëp Yuta öngöp, en pepap Krik ompöp. Pi Epesas kak ingre mor saurö ngarangk äak wëen Poolök epwer retëng ä mena. Ngön irikor nant pitëm naë yaaröön Poolök Timotiin tolëël ngarangk eëpën pöta ngönöt äak mena.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut 1:1-2

Ngönënëen wa top yaauta ngönte 1:3–3:16

Timoti pim ya mëmpna ngönte 4:1–6:21

---

1 1-2 O Timoti ngönën ök niaan kön wi kosang wesak nem ru panë saup, ne Pool Anutu tiar utpetetakaan niöpnaapre Yesu Kristo tiarim kor wëaup piaripök neaan Yesu Kristoë ngön yaaö omën saupök pep epwer retëng ä yaningk.

Anutu Pepere tiarim Aköp Yesu Kristo piarpim komre kolapre ya ngësre mayaap pöt ningkén nim naë wiaap.

Ngönën kaarötön pepanöm mëëa

3 Ngaan ne Masetonia yangerakél sumëak yeem ni Epesas kak om wëen ke urak niian pöl yal menak ömëak rangk yeniak. Ni omën ngönën kaaröt ök yema pörö omën muntaröen kaalak mepanëen nga yamëem pirek om wë. 4 Pit omnaröen pitëm äere köröröa ngön kaaröt ök yema. Pël äak pötëen neneraan nga eimeë wëwë ompyaut öpna pötaan kaamök naën yaë. Pötaanök pit ngön ke pilöt kaalak apanëen nga mam. 5 Nem niin pitën nga mamëak yeniak pöta songönte epët. Pit kat wiipna pöt pitëm lupöt kewil won wiaan kengkén wë Anutuun kön wi kosang panë wesak wëen pötök lup sant yewesaut pitëm lupötë orööpnaat. 6 Omën kaar yaaö pörö pit ngönën kan pö sëp wesak kasëng menak ngön kë won mosut nga ilak aim wë. 7 Pit Mosesë ngön kosangöt rë moulöpënëak yaëëtak pöta songöntere pitëm rë moulöpna songönteta köpël wëak yaaurö.

8 Tiar ngön kosang pöta songönte äwat wë. Pötaanök ngön kosangta kan pet yaalni pöökë enëm eëpena pöt yok pangk. 9 Tiar äwat wë.

Anutuuk Mosesën ngön kosangöt ök maan retëng äa pöt omën wotpilöröaan won. Pi om ke epëlöröen pitëm utpet yaauta songönte pet elniipënëak äa. Ngön kosangöt ilap yariauröere ngön kosangöt wa yooléaurö, Anutu kasëng yemengkauröere utpet yaaurö, Anutuun yaya nemaan yaauröere piin wapwap yemëéaurö, pitëmtë élre peparö yamëngkauröere muntarö yamëngkaurö, ¹⁰ öngre omp nga yaauröere ompörö pitëmtok pitëmënt neneraan kaip tiak yaaurö, öngre omp narö mon wëëre inëen elmë pël eëpënëak omnarö kain yewauröerekaar omnarö, Aköpë yapintakkaar äak kosang yewesauröere omën këetaan kööre tok yaalmëaurö. Omën ke pilöröen pitëm utpet yaauta songönte pet elniipënëak ngön kosang epot äaut. ¹¹ Ngön yaap ngön ompyautak wia pipët Anutu ërëpsawiaring wëauta pepap puuk arën war wesak ök niamëak neeaut.

Pool pi Anutuuk piin yaköm elmëa pöten yoöre ërëp mëëa

¹² Tiarim Aköp Yesu Kristo puuk weëre kosang nenak ya epët mëmpaat pël kön wiin pangk eën nenaut. Pötaanök ne piin yoöre ërëp yamëëaup. ¹³ Ne ngaan pim yapinte ngep elmëak pim ingre mor saurö utpet wesak piin ökre was maimaut. Ne köpël wë piin kön wi kosang nemowasën. Pötaanök yaköm elnëak mait elnëaut. ¹⁴ Tiarim Aköpök komre kolap kësang pan elnëaut. Pël eën ne Yesu Kristooring yal menak wë piin kön wi kosang mowesak lup santaring wë. ¹⁵ Yesu Kristo pi utpet yaaurö tiar utpetetakaan niopënëak yangerak irëa ngön pöt yaap pan. Pötaanök kat wiak kön wi kosang wasépenaat. Ne epop utpet yaauröa wotöököp. ¹⁶ Pël äautak Yesu Kristo pi mait elnëak pim yaköm pöt kësang wia pöta songönte nem naë tekeri wesa pipët om pas won. Omën ènëmak piin kön wi kosang wesak wëwë kosangta yaö sëpnaarö pit Yesu Kristoook utpet yaauröa wotöököp neen yaköm kësang elnëa pöten itenak pit tapël elmëëpna pöten kön wiipënëak pël elnëa. ¹⁷ Wëwë kosangta Omp Aköp, pi wel yawiaut wonöp, itnaangkénep. Pi kopëtapökëer Anutu Këep, piin ping wesak yaya aim öpa. Yaap.

Poolök Timotiin ompyaö wesak ngönën ya mëneim öpënëak këk mëëa

¹⁸ Timoti nem ruup, omën naröak ngaanëér ngön tekeri wes nina pöten kön wieë ya ngön epët yeniak. Pötaanök ni tektek ngön pöt taintaë wak wë Aköpën kööre tok yaauröa öngpök ompyaö wesak ngönën ya mëneim öm. ¹⁹ Nim kön wi kosang yewesaut taintaë weë lupmer utpetat won wiaan kengkën wë ngönën yaat mëneim öm. Omën narö kön ompyaut pitëm lupötë wieë kan ompyau pet yaalnëa pöt kasëng mangkën kön wi kosang yewesaut këlok sëen wa irikor ëeim wë. ²⁰ Omën pöröa naëaan Aimeniasre Alesanta pöaar nook Anutuun ökre was yamëëaut sëp wasépënëak Setenë moresi moulmëaut.

Kimang yaauta ngönte

2 ¹Ne wet rëak epël kosang wesak niamaan kat wi. Anutuun omën pourö kaamök elmëepnaan ök maimeë kimang ngöntak yoore ärëp man. ²Tiar mayaaptaring ompyaö wë Anutuu kanöököl wotpil öopenaataan omën omp aköröere ngarangk pouröaan kimang man. ³Kimang pël maim önë pötak tiar utpetetakaan niwaup Anutu pi itaangkën ompyaö eëpnaat. ⁴Pi omën pourö utpetetakaan niön ngön këéta songönten éwat sépenaaten kent yaë. Pötaanök omën pouröaan kimang man. ⁵Tiarim utpetetakaan niöpna munt namp won, Anutu kopëtap wë. Pël een omnaröere Anutuu tekrak omën kopëtap Yesu Kristo Anuturing yal nimampënëak wë. ⁶Pi tapöpök Anutuu akun mowia pötak tiar omnarö utpetetakaan sum éak wil nuulëpënëak pim wëwëet këëpöt wesak wel wia. Pim pël elnia pötak Anutuu tiar utpetetakaan kama niöpënëak kent kön yawi pöt pet yaalni. ⁷Pötaanök Anutuuk pim ngön yaaö omën sak ngönën kë pöt ök niamëak neulëaup. Pël éak ar köpël omnarö kön wi kosang yewesauta ngönën këët rë niulömëak neulëaup. Ngön epët kaar won, yaap yeniak.

⁸Nem kentöök ka poutë omnarö pit ngaare ngön nganga pöt sëp wesak pitém lupöt kólam wë Anutuun kimang maim öpënëak kent yaë.

Öngöröa ngönte

⁹Nem kentöök öngöröeta éöaat naën ulpëen mëak köröpö këëkë ngep éak öpna pöt yok pangk. Ën pit ieping éak kepön épötë é rangiak polre kal éak ulpëen ompyaö panë retëngretëng sum kësangringörö mëak öpan. ¹⁰Öngörö pit “Anutuu énëm yaaurö” pël weseë pöt pël yaauröa yaaul omën ompyaut pëen eëp. ¹¹Öngörö pitémënt wak iréak këm ur wariaak wë kat yawia yaat pëen mëmp. ¹²Ne öngörök rë yemoula yaat mëmpööre ompörö il mowasö pël eëpanëak yeniak. Pit om iréak wë ngön kat wiwi pëen éeim öp. ¹³Pöta songöntë epët. Anutuuk wet rëak Atam ket éa. Pël éak énëm Ewa. ¹⁴Pël éakta Atamök Setenë morököt kat wiak wiap nasën éa. Öngöpökëér morök ngönte kat wiak saun koira. ¹⁵Pël éautak öngörö pit éöaat naën lup santaring wë Anutuun kön wi kosang wasööre lup kólam wë pël éeim öpna pötak ru wilak ngarangk yaëen Anutuuk utpetetakaan moöpnaat.

Ngönënë wotöök wëauta ngönte

3 ¹Namp pi ngönënë wotöök öpënëak yaan pöt, “Ya ompyauten ya,” pël apenaat. Ngön pipët yaap. ²Ar omën ke epëlep ngönënë wotöök moulmëen. Ngönënë wotöökpi wotpil wëen omnarö pim utpet nent nokoirén yaaup, öng kopëtapring wëaup, pim kentöt sëp wesak pimtëen ngarangk éak ompyaö wesak wëaup, omën kamaatëaanörö ngöntre kar

yaalmëaup, omnarö ompyaö panë rë yemoulaup, ³i ngaat nak kön irikor naën yaaup, ya sangën teënt éak ngön kosang naën yaaup, omnaröaan wiapre kor yaalmëaup, monatéen kent naën yaaup. ⁴Pi pim öngre ruurö ngarangk ompyaö yaalmëaup. Pël een pim ruurö pimtë këm ngönte ngaarék yewaurö. ⁵Ngön pipotë këet epët. Omën pim öngre ruurö ngarangk ompyaö naën yaaö ke pilëpök yok pangk Anutuu ingre morörö ngarangk naëpan. ⁶Omën ngolöp ngönén kat yawia nampök ngönénë wotöök yok pangk naön eëpnaat, kölok kölok yaëen Anutuuk Setenë elmëa pöl waö ë mëen këlangön kat wiipanëen. ⁷Omën namp omën ingre mor nasënörökta itaangkën ompyaö yaaö pipopökeér yok pangk wotöök öpnaap. Pöta songönte epët. Pit itaangkën pangk naën eën pöt ökre was maan Setenök lup irikor elmëen pim kalaapöök öpnaat.

Ngönén ya kaamök yaauröa ngönte

⁸Ar omën ke epelörö ngönén ya kaamök moulmëen. Ngönén ya kaamök yaaurö pitta tapël wotpil wëen naröak itaangkën ompyaö yaaurö. Pit yangap yar naën yaaurö, i ngaat kësang nak omnaröa omnantëen kentre kaur naën yaaurö. ⁹Pit ngönén kë ngaanëer élëep wiakaimaut peene tekeri wesa pöt taintaë weë pötaan lup könöm naën yaaurö. ¹⁰Wet rëak ök elmëak itaampun. Pël een pit yok pangk éak ngönén ya kaamök eëpnaan. ¹¹Pitëm öngöröeta tapël wotpil wëen naröak itaangkën ompyaö eëp. Pit élëeptak omnaröen ökre was apanëp pitëm kentöt sëp wesak omën ompyaut pëen eeim öp. ¹²Ngönén ya kaamök yaaup pi öng kopëtapping wë pimtë öngre ruure omën pim kaatakörö këékë ngarangk yaaup. ¹³Ën ngönén ya kaamök yaaö namp ya ompyaö mëmpna pöp pi yapinring öpnaap. Pël eeë kosang wesak pimtë Yesu Kristoon kön wi kosang wesa ngön ompyaö pöt ök maim öpnaap.

Aköpë elnieim wë pöta songönte

¹⁴Ne teënt nim naë wais itaampëak kent yaëenak pep epwer retëng ë yaningk. ¹⁵Pël yeëetak omën nentak kan newariin wë akun il yewasën pöt ni Anutuu ru saurö tiarim ompyaö öpnaata songönten éwat sumëak pep epwer retëng ë yaningk. Ka nenta möörö ngentiipanëen wap kotre kaöt taë wesak wesiraapna pöta ök tiar Anutuu ruurö Anutu wëwëetaringëp pim ingre morörök wap kotre kaö sak wë ngön këët ngentiipanëak waalak wë. ¹⁶Yaap pan, Anutuu ngönén ngaanëer élëep wiakaimaut peene tekeri wesa pöta songönte kësang panëet. Songön pöt Yesuun epël ya.

“Pi omën sak tiarim naë tekeri saup.

Pi wotpilëp pöt Ngëëngk Pulöök tekeri wesaup.

Enselörök piin itenaup.

Pim ngönte yang kaö poutë pangk éaup.

Yangeraké omnaröak kön wi kosang mowesaup.
Anutuuk koirak kutömweri isaup.”

Ngön kaar yaauröa ngönte

4 ¹Ngëëngk Pulöök këækë wesak ngön epël ök ya. Omën narö änëmak ngönén sëp wesak pul kaarötre urmeraröa ngönötë rë olapnaat. ²Omën kaarörö ngön kaar pöt yema pöröak utpet pitëm naë wia pötök pitëm lupöt wa irikor elmëen omën ompyautre utpetat yok pangk kom naëpan. ³Omën ke pilörö pitök öng tekre omp tek wë kaömp nant ngës oléak öpna pötakél morök elmëepénéak rë yemoul. Pël éaap kaömp epot Anutuuk tiar omën Kristoon kön wi kosang wesak ngön këët éwatörö yoore ärëp mëak nëmpenéak ket éaut. ⁴Anutuu omnant ket ea epot pout ompyaö pëenöt. Pötaanök Anutuun yoore ärëp maimeë nant yenem nantön kaaö naëngan. ⁵Pöt Anutuuk tiarim kaömp pangkpangk nëmpenéak ngön ea pöten kön wieë yoore ärëp yemak pötak kaömp pöt welaköt een nëmpenéak yok pangk yeë.

Timoti pi Kristoë ya omën ompyaup

⁶Ni ngönente kön wi kosang weseë ngön këëta änëm éak weëre kosang wak omën muntaröen nem ngön pipot pout ök mamë pöt Yesu Kristoë ya omën ompyaup pël sumëet. ⁷Pël yeem öng ulöpöröa élar ngön mos pipot kasëng man. Ni Aköpë kanöök seim ömë pötaan lupmerök kengkén sumë yaat mën. ⁸Ni éwat wëen. Koröpöök kengkén sumëak ya yamëngkén pöta këët ompyaut. Èn lupmerök kengkén sak Aköpön kön wi sokolumë pöt kë ompyaö panëet. Pötök yangeraké wëwëetere kutömweri wëwëet poutepar kaamök elniipnaat. ⁹Ngön epët yaap panëet, kat wiak kön wi kosang wasëpenaat. ¹⁰Anutu wëwëetaringëpök kë ompyaö panëet nimpna pötaan piin kor wë weë ngentiak ya kësang yamëngk. Anutu pöp pi omën pourö utpetetakaan niöpénéak kent yaaupök tiar piin kön wi kosang yewas pörö yaap utpetetakaan niöpnaap.

¹¹Ni ngön pipot pout omnaröen ök mëak rë moulön änëm éëp. ¹²Ni yokot ulwas wëen. Pötaanök omnaröak niin kön wiin irepan. Ni lup santré kön wi kosang yewesautaring lup kólam wëen nim ngönén yaautre wëwëet tekeri sëen omnarö itenak änëm éëp. ¹³Neen kor wë ngönén sangk kel mampööre rë moulö pël éeim öm. ¹⁴Akun ngönén ngarangköröa moröt kepönöök yaniwiin tektek ngön yaauröak ngön war wes nina pötak Ngëëngk Pulöök ya mëmpéak weëre kosang kësangën elnia pöta këët mos sëpanëen ngarangk éëm. ¹⁵Ni omnarö itaangkén nim yaat ompyaö sëpnaataan akun poutë kosang ngentiak mëneim wëen këët orööp. ¹⁶Nimtë koröpöökë wëwëetere ngönén ök yamëëauten ngarangk éëm. Ni akun poutë ya kosang pël mëmpé pötak omën nim ngön kat yawiauröere nimëntre ar pourö wëwë ompyautak önëët.

Ingre morörö ompyaö elmëepenaata ngönte

5 ¹Omp ulöp nampön ngön maméak pöt ser erak ngön manganëp nimtë pepapön yemaan pöl wiap ngön mam. Omp ulwasöröen mamëenta nimtë nanëpon yemaan pöl mam. ²En öng ulöpöröen ngön mamëenta nimtë élëpön yemaan pöl mam. Öng ulwasöröen ngön mamëenta kön ompyautaring nimtë sasëpön yemaan pöl mam.

Öng kapiröröa ngönte

³Öng namp pim ompöp wel wiin pimënt wëen pöt ompyaö elmëäm. ⁴En öng kapir namp pim ruure éaröaring wëen pöt pit epél kön wiip. "Tiarim ya kaöet pi ngarangk elmëepenaat," pël weseë wet rëak pim pitëmën elmëeima pöta kangiir elmëep. Pël eëpna pöt Anutuuk itaangkën ompyaö eëpnaat. ⁵Öng kapir namp pim kaamök elmëepnaap won eën pimënt wë pöt Anutuun kön wi kosang wesak kët kanaan rö kanë Anutuuk pi kaamök elmëepënëak kimang maim wë. ⁶En kapir namp koröpökë kentötë énëm eim wë pipop pim lupmer wel wia. ⁷Ni öng kapirörö ngön pipta énëm eimeë saun won öpnaan këëkë wesak ök mam. Pël eën omnarö itenak kön wiin ompyaö eëpnaan. ⁸Namp pim karurö kaamök elmëëre pimtë kaatakörö wet rëak kön wiak kaamök elmë pël naën yaë pipop pim kön wi kosang yewesaut kasëng menak köpélöröa ök sak wë pitëm utpet yaaö pöt il yemowas.

⁹Öng kapir namp pim krismakiat 60 éak won saup pim omp kopétapring wakaimaup ke pilépökëér kaamök elmëepnaan pim yapinte öng kapiröröa pepeweri wiaapnaat. ¹⁰Pi sant yeëa ma won pöta songönte tekeri wasëpnaan pëél mam. Ru wilak omnant menak ngarangk yeëa ma won? Omën ngolöpörö pim naë waisën ompyaö yaalmëa ma won? Ngönën omnarö sant yaalmëa ma won? Omën këlangön kat yawiaurö kaamök yaalmëa ma won? Lup sant ke nentere nent yeëa ma won? Songönöt kat wiak pi omën ompyaö pipot eima pël kön wiakök pepeweri wiim.

¹¹Öng ulwasöröak pitëm ompörö wel wia piporöa yapinöt pepeweri wiinganok. Ke pilörö kentre kaur è yesem Kristo kasëng menak omp koir yaë. ¹²Pël éak öng tek wë Kristoë inëen eëpënëak wet rëak pim Kristo pimëntring öpënëak ngön kosang wesa pöt yailën saunaring yaë. ¹³Pël éakta nent epél yaë. Pit ka poutë ilëak orö yesem wisën eim wë. Pël yeem omën muntaröa omnantön kön wieë pitëm ngönöt kain wak kaö wesak yeem ngön utpet ke nentere nent naëpanëët aim wë. ¹⁴Pötaanök pit utpet ke pipot eëpanëen nem kentök öng ulwasörö pit kaalak omp wak ru wilak pitëm kaat ngarangk eëp. Pël eëpna pötak tiarim kööre toköröak ngön utpetat tiarën niapénëak pitëm utpetatön ngaöl éak sëp wasëpnaat. ¹⁵Nem ngön yeniak pipta songönte epët. Öng kapir narö Aköpë kamtaö

ilap riak Setenë änäm yes. ¹⁶ Ngönën öng namp pim kurtak öng kapir narö wëen pöt ngarangk elmëep. Pël eëpna pötak öng kapir pörö pit ingre moröröa naäan omnant naön wëen ingre mor pöröak öng kapir muntarö omën kaamök elmëepnaat won pörö yok pang kaamök elmëepnaat.

Ngönënë ngarangköröa ngönte

¹⁷ Ar ngönënë ngarangk ya ompyaö yamëngkauröa sumat isak mampun. Pël eënëak pöt pitém naäan ngönën ompyaö ök aore rë niulö pël yaaö piporö wet rëak pël elmëen. ¹⁸ Pöta ngönte ngönën pepeweri epël wia. “Purmakaöp ya kaamök yaalniem koinöt nëmpénëak yaëen këmët il mowariingan.” Tapël nenteta epël wia. “Ya omnamp pim ya yamëngkauta kangut yok pang öpnaap.” ¹⁹ Omën kopëtapök ngönënë ngarangk namp utpet yaë wesak arim ööetak ngon yaatak moulëepënëak yaan pöt kat mowiingan. Ën omën naar ma naar namp pöröak niaan pötaar kat mowiim. ²⁰ Ën ngarangk namp saun nent koirën pöt omën pouröa ööetak moulmëak wotpil mowasum. Pël eën pim karurö itenak kas eëpnaan.

²¹ Ne Anuture Yesu Kristoore ensel Anutuu yaö elmëaurö pitém ööetak kosang wesak epël yeniak. Ni ya pipët këekë wesak ngarangk eëm. Pël eák ni ngon nenta songönte nokoirën wë teënt nimte köönök ök mangan. Pël eák omnarö omnant mööngkraar kangk elmëëngan. ²²⁻²⁵ Ni omnarö ngönën yaatak moulmëëmëak teëntom mores kepönöök wiak welaköt elmëëngan. Pöta songönte epët. Omën narö pitém saunat yoolök wiaan pöta kangut naaröön yaëen ityaangk. Ën naröaat élëep wia. Ënëmak oröön itaampenaat. Pöta ök omnaröa ompyaö yaaut yoolök wia. Peene yoolök wi naön yaë epot yok pang akun wali élëep wi naöpan. Ni teëntom köntak omnarö ngönën yaatak moulmëëm pöt omën pöröa saunatë kangut nim rangk isëpnaat. Pötaanök nimte wëwëet ngarangk eën lupmer kölam wiaap.

Ni yaumanre ya këlangön yaëen. Pötaanök won sëpnaan i yaapöt pëen nënganëp wain i kot nentaring na pël eëm.

Inëenöröa ngönte

6 ¹ Inëen yaaö ngönënring pöröak pitém ngarangköröen, “Kaöarö” pël weseë ping wesak ap. Pit pël naën eëpna pöt omën narö pöten itenak Anutuu yapintere ngönënte wak irëak aore utpet wesak aö pël eëpnaat. ² Inëen yaaurö pit pitém ngarangk Kristoon kön wi kosang wesak wë pörö pitën, “Pi nem karip,” pël wesak wak irepan. Pit pitém ngarangköröen epël kön wiip. “Pi Kristoon kön wi kosang yemowasen lup sant yaalmë. Pël eën ne ya yamëngkën pöta këet öpnaat.” Pël kön wieë pit weë ngentiak inëen panë elmëep.

Omën këëtre mosutë ngönte

Ni omnarö ya pöt mëmpnaan kosang wesak rë moulöm. ³ Omën namp tiarim Aköp Yesu Kristo pim ngon këëtere Anutuu änäm yaauta ngönte

sép wesak maimet aim wë pipop ⁴pi pimtén kön wiin isën kön won pan wë. Pël éak pi irikor éak wë omén mosutön ngön kosang wesak aimee ngön lup nantë songönötëen ngön nga elépénéak kent yaë. Pël yaë pötök omén epot yaarö. War, komkap, ökre was, omnampön köpél wë pas köntak, “Pi utpet yaaup,” pël wasö pël yaaö pöt yaarö. ⁵Pël éak két él epotë ngön ke urak aim wë, omén ke pil yaë piporö pitém könöt èngk ma e wia. Pël yeë ngönën këet këekë wak naön yaë. Pël yeem pit epél yewas. “Aköpë ngönëntakél wëaö pöt monere urömaring wëaut,” pël yewas.

⁶Yaap, omén namp pi pimtë omnantön, “Ne yok pangk éa,” pël weseë Aköpë ngönënta éném eëpna pöt yok pangk omén ompyaut kësang orö morëepnaat. ⁷Tiar tiarimtë songönte éwat wë. Èlörök elek niwilaurö. Wë énëmak wel wiak elek tapél sépenaarö. ⁸Pötaanök kaömpre poë koröpre pöt wak wë pöt, “Yok pangk éa,” pël wesak öpenaat. ⁹Én omén narö monere uröm kësang pan koirépënéak kent yaë pipörö pit Setenök morök elmëen pim kalaapöök öpnaat. Pël éak omén pasutön kent yaaö pötak wer moön kö sépnaarö. ¹⁰Monere urömatön kent yaaö pötak utpet ke nentere nent pötë songönte pël yaë. Omén narö monere urömatön kent yaëen pötök wer moön ngönën sép wesak këlangön kaö kat wieim wë.

Pool pi Timoti ompyaö öpënéak mëëa

¹¹Anutuu omnamp ni, omén ke pilöt kasëng mamp. Pël éak wotpil wëaö, ngönënrung wëaö, kön wi kosang yewesautaring wëaö, lup sant yaautaring wëaö, weë ngentiak ulöp ngarngar yaautaring wëaö, wiap së së yaautaring wëaö, omén pipotring ömëétaan weë panë ngentiim. ¹²Ni Kristoon kön wi kosang yewesautaring ömëétaan weë ngentiim. Pël éak wëwë kosangët wak öm. Ni omnäröa éoetak Anutuun kön wi kosang wesan pöt mëean pötak pi wëwë kosang pötak ömëak yaö niwsa. ¹³Anutu omén pout wëwë yaningkaupre Yesu Kristo Rom yang ngarangk Pontias Pailatën ngön yaapét kosang wesak mëeaup piarpim éoetak kosang wesak epél yeniak. ¹⁴Aköpë ngön kosang wes yaningk pipot irikor éëre omnäröak utpet wesak aö pël éépanëen ngarangk këekë eim wëenak tiarim Aköp Yesu Kristo orööpnaat. ¹⁵Anutuuk akun wiaut wia pötak pimtok Kristo tekeri wes ulmëepnaat. Pimënt kopëtapököeér èrépsawiaring wëwëere weëre kosang pötë pepap pi omén omp aköröa Omp Aköp, pimënt tapöpököeér kaöaröa Kaöap. ¹⁶Pi kopëtap wel yawiaut wonöp, éwa panë omnäröa nasëanganëéta öngpök wëaup. Omén nampök piin itnaangkën éaup, peeneeta nampök itnaangkanëép. Weëre kosangre yaya yamëëa pöt pim naë wieëaut om wiakaim wiaap, kosang pan. Yaap.

Omén omnant selap wieëauröa ngönte

¹⁷Ni omén omnant selap wieëauröen ök mam. Pël éen koröp ngaarék wak omén lengë sépna pipotön kön wiin pitém kaamököt pël éen kosang

wesak öpan. Anutu pi moup pepap puuk omnant ulöl wes ningkén wak
 ärëpsawiaring öpenaap piin kosang wesak öp. ¹⁸Ni ök mam. Pël een
 omën omnant selap wieëaurö ya ompyaut selap mënak perper éak pitém
 omnant kom éak omën muntarö mamp. ¹⁹Pël ëëpna pötak pitém énäm
 kaamök elmëepna omën weëre kosangringöt koirak wëwë kosang këët
 öpnaat.

Wa korkor ngönte

²⁰Timoti, ni Anutuu ngön nina pipët këëkë wesak ngarangk éëm. Pël
 éak ngön pas kë won pipot kasëng mamp. Omën narö tiarim ngönéntaan
 kööre tok yaalni piporö pitém ngön pipten, “Éwat kësangöt yewaut,” pël
 kaar ya. ²¹Pit, “Ten éwatringörö,” pël aim oléak irikor éak ngönén kasëng
 menaut pötaanök.

Anutu pim komre kolap pöt arim naë wiaap.

[Yok pi tapët. Ne nim pepap, Pool.]